

VIP-OYS alueen Vaativan erityisen tuen ohjaus-
ja palveluverkostojen verkostopäivä 8.10.2020

VARHAISKASVATUKSEN JA PERHEEN YHTEISTYÖ

Minna Vuolukka, ohjaava opettaja
Anuliisa Kemppainen, ohjaava perhetyön asiantuntija
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

VIP-OYS alue

- Varhaiskasvatuksen ja perheen **yhteistyön lähtökohdat**
- **Hyvä yhteistyö** varhaiskasvatuksen ja perheen välillä
- Varhaiskasvatuksen ja perheen **yhteistyön mahdollisuudet**
 - Perheen tukeminen
 - Varhaiskasvatuksen ja lapsiperhepalvelujen kehittäminen

VARHAISKASVATUKSEN JA PERHEEN YHTEISTYÖ

...on huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteistä työtä lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseksi.

Varhaiskasvatuksen ja perheen yhteistyötä ohjaa

- **Varhaiskasvatuslaki 540/2018**
 - 3 § Varhaiskasvatuksen tavoitteet
 - 20 § Osallisuus ja vaikuttaminen
 - 23 § Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma
- **Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018**
 - 3.3 Yhteistyö varhaiskasvatuksessa, huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Varhaiskasvatuksen ja perheen yhteistyössä keskeistä on...

TASA-ARVOINEN , VASTAVUOROINEN VUOROVAIKUTUS

KESKINÄINEN KUNNIOITUS

LUOTTAMUKSEN RAKENTAMINEN

HUOLTAJIEN OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN

oman lapsen osalta ja yleisesti varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin

LAPSEN TASAPAINOISEN KEHITYKSEN JA
KOKONAISVALTAISEN HYVINVOINNIN TUKEMINEN YHDESSÄ

HUOLTAJIEN KASVATUSTYÖN TUKEMINEN

yksilöllisesti ja yhteisöllisesti

VARHAISKASVATUKSEN JA PERHEEN YHTEISTYÖ

Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit (Karvi)

Henkilöstön ja huoltajien välinen vuorovaikutus

25. Kasvatusyhteistyön lähtökohtana on lapsen ja hänen huoltajiensa arvostaminen sekä avoin, tasavertainen ja luottamuksellinen suhde. Vuorovaikutuksessa näkyy kunnioitus huoltajien tuntemukseen lapsestaan sekä henkilöstön ammatillinen tieto ja osaaminen.

26. Huoltajien osallisuus varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin mahdollistetaan. Erilaisia kasvatusyhteistyön muotoja ja toimintatapoja suunnitellaan yhdessä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri

Pedagogiikka ja lapsi edellä?

- Tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuksen tasalaatuisuus asuinpaikasta riippumatta.
- Toimintakulttuurissa tulisi painottua pedagogiikka ja toiminnan tavoitteiden ja toteutuksen tulisi tukea sekä yksittäistä lasta että koko ryhmää.
- Toimintakulttuurin, työtapojen ja oppimisympäristön tulee olla lapsen osallisuutta tukevaa.
- Jääkö perheen osallisuuden edistäminen vähemmälle huomiolle?
 - Päivittäiset kohtaamiset huoltajien kanssa ja keskustelujen asiasisällöt rakentavat huoltajien osallisuutta. "Sinun lapsesi oppi tänään... Sinun lapsesi innostui..."

LUOTTAMUKSEN RAKENTAMINEN JA ARVOSTAVA KOHTAAMINEN

- Onko varhaiskasvatuksen maailma, toimintatavat ja lapsen päivän sisältö vanhemmille tuttu asia?
- Oletammeko, että vanhemmat tietävät riittävästi varhaiskasvatuksen tavoitteista ja tehtävistä, yhteistyömuodoista ja toimintatavoista?
 - Yhteistyössä toimiminen on sujuvampaa, kun on tietoa ja voi luottaa sovittuihin toimintatapoihin, ammattitaitoon ja tukeen.
- **Arvostaminen** – kuin auringonvaloa kasveille.
 - kunnioittaminen
 - moninaisuuden hyväksyminen
 - yhteisöllisen ilmapiirin rakentuminen
 - positiivinen yhteisöllisyys syntyy yhdessä tekemisestä, hyvästä vuorovaikutuksesta ja myönteisistä tunteista

Varhaiskasvatuksen ja perheen yhteistyön mahdollisuudet

Perheen tukeminen

Yksilöllinen tuki

- Kohdatuksi ja kuulluksi tuleminen
- Kasvatuskumppanuus
- Tuen tarpeiden varhainen tunnistaminen ja puheeksi ottaminen
- Varhaiskasvatuksen perheohjaus / perhetyö, kuraattori- ja psykologipalvelut
- Ohjaus tarvittaessa sote-palvelujen (mm. perhekeskus) piiriin
 - Monialainen yhteistyö varhaiskasvatuksen toimintayksikön sisällä, mutta myös ulospäin esimerkiksi perhekeskuksen suuntaan, selkeät vastuut ja palvelupolut.

Yhteisöllinen tuki

- Varhaiskasvatuksen yhteisöllisyys
- Vertaistuki

Koti,
vanhemmat ja
sisarukset

- Sosiaalitoimi
- sosiaalityöntekijä
 - perhetyöntekijät

Varhaiskasvatus
- päiväkotiryhmän
aikuiset

VEO

- Terveydenhuolto
- neuvolan
terveydenhoitaja
 - lääkäri
 - mahdolliset terapeutit
tai muut toimijat
 - erikoissairaanhoido?

Varhaiskasvatuksen ja perheen hyvän yhteistyön mahdollisuudet

Varhaiskasvatuksen palvelujen ja yleisesti perhepalvelujen kehittäminen

- Vanhempien asiantuntijuus, osallisuus ja vaikuttaminen palvelujen kehittämisessä
 - *Tavoitteena aidosti tuen tarpeita vastaavat palvelut oikea-aikaisesti oikeassa paikassa, painopiste ennaltaehkäisyssä.*
 - *Aidosti tuen tarpeita vastaavat palvelut ovat yksilöllisesti ja yhteisöllisesti vaikuttavia sekä yhteiskunnallisesti kustannustehokkaita. Kaikki osapuolet hyötyvät.*

- Pohdittavaksi, miten omassa työssäni tarjoan vanhemmille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa
 - Lapsensa asioihin?
 - Lapsiperheiden palvelujen kehittämiseen?

Erityislapsen äidin kirje sinulle, ammattilainen

Lähde: <https://erityisvoimia.fi/vanhemmuus/erityislapsen-aidin-kirje-sinulle-ammattilainen/>

Kiitos!